

14022 - Çok Eşliliğin Hükmü ve Hikmeti

Soru

İslam'a karşı gerçek bir arzum vardı. Bu dine nasıl girileceğini öğrenmek için bu siteyi ziyaret ettim. Sitede gezinirken bu dinle ilgili daha önce bilmediğim birçok şeyi öğrendim. Bu konular kafamı karıştırdı ve belki de beni İslam'a girmekten kaçınma aşamasına getirdi. Beni rahatsız eden şeylerden biri de çok eşlilik, bunun Kur'an'da nerede geçtiğini bilmek istiyorum.

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Yüce Allah semavi dinleri, İslam dini ile sona erdirmiş ve başka bir din kabul etmemektedir. Zira yüce Allah şöyle buyurdu: "Şüphesiz Allah katında din İslâm'dır." (Âl-i İmran 19) Başka bir ayette: "Kim İslâm'dan başka bir din ararsa, (bilsin ki o din) ondan kabul edilmeyecek ve o ahirette hüsrana uğrayanlardan olacaktır." (Âl-i İmran 85)

İslam dininden geri adım atmanız sizin için bir kayıp olduğu gibi İslam'ı seçmiş olsaydınız sizi bekleyen mutluluklardan mahrum olmanıza neden olacaktır.

İslam'a geçmekte acele etmeli, gecikmekten sakınmalısınız çünkü bu olayı geciktirmek sizin için istenmeyen sonuçlara yol açabilir...

İslam'dan uzaklaşmanızın sebebinin çok eşlilik olduğunu söylediniz. Size İslam'da çok eşliliğin hükmü, hikmeti ve amaçlarıyla ilgili bilgileri sunmak isteriz:

Birincisi: İslam'da Çok Eşliliğin Hükmü

- Çok eşliliğe izin veren şer'i delil: Yüce Allah Kur'an'da şöyle buyurmuştur: "Eğer, (velisi olduğunuz) yetim kızlar (ile evlenip onlar) hakkında adaletsizlik etmekten korkarsanız, (onları değil), size helâl olan (başka) kadınlardan ikişer, üçer, dörder olmak üzere nikâhlayın. Eğer (o

kadınlar arasında da) adaletli davranmayacağınızdan korkarsanız, o takdirde bir tane alın veya sahip olduğunuz (cariyeler) ile yetinin. Bu, adaletten ayrılmamanız için daha uygundur.” (Nisa 3)

Bu ayet, çok eşlilik için net bir delildir. Böylece erkek İslam şeriatından bir, iki, üç veya dört kadınla evlenebilir. Aynı anda dört eşten fazla kadınla evli kalmaz. Müfessirler fıkıh alimleri ve tüm Müslümanlar bu konuda icma etmiştir.

Bununla birlikte çok eşliliğin şartlarının bilinmesi gerekir:

1-Adalet

Yüce Allah şöyle dedi: “Eğer (o kadınlar arasında da) adaletli davranmayacağınızdan korkarsanız, o takdirde bir tane ile evlenin” (Nisa 3)

Bu ayet-i kerime gereğince adalet, çok eşliliğin şartıdır. Şayet bir erkek eşler arasında adaleti sağlayamazsa çok eşlilik bu kişiye yasaklanır. Burada adaletten maksat eşleri arasında nafaka, giyim ve barınma gibi imkânı dahilinde olan maddi konularda eşitlik sağlamasıdır.

Sevgide adalet ise yükümlü olduğu bir konu değildir. Çünkü bunu sağlayamaz. Bu da şu ayette açıklanmıştır: “Ne kadar uğraşırsanız uğraşın, kadınlar arasında adaleti yerine getiremezsiniz.” (Nisa 129)

2-Eşlere Nafaka Sağlamaya İmkân Sahibi Olmak

Bu şartın delili şu ayettir: “Evlenmeye güçleri yetmeyenler de, Allah kendilerini lütfuyla zengin edinceye kadar iffetlerini korusunlar.” (Nur 33)

Ayette belirtildiği gibi nikah ve geçim masrafını bulamayan kişilerin iffetlerini korumaları emredilmiştir. Nikahın vuku bulmamasının mazeretlerinden biri de mehir için mal varlığına sahip olmamak ve eşine nafakada bulunmaya güç yetirmemektir. (El Mufassal fi Ahkam el Mer’a c. 6, s. 286)

İkincisi: Çok Eşliliğin Hikmeti

1-Çok eşlilik, ümmetin çoğalmasına sebep olup, çoğalmanın da evlilik dışında meydana gelmediği bilinmektedir. Dolayısıyla çok eşlilikten doğan çocuk sayısı, tek eşlilikten daha fazladır.

Rasyonel insanlarca bilinir ki eğer liderler devlet işlerini iyi yönetirlerse ve kaynaklarından gerektiği gibi yararlanırlarsa, nüfusun artmasının milletin güçlenmesine ve içindeki işgücünün artmasına neden olduğu, bunun da ekonominin kalkınmasına neden olduğu bilinmektedir. İnsanlığın çoğalmasının dünya kaynakları için tehlikeli olduğunu ve kendilerine yetmediğini iddia edenlerin sözlerine kulak verilmemelidir. Çünkü çok eşliliği meşru kılan Hâkim olan Allah, kullarının geçimini gözetmiş ve onların ihtiyaç duyacakları her unsuru fazlasıyla yaratmış ve sağlamıştır. Eksiklik veya yetersizlik konusu; yönetimlerin, hükümetlerin, bireylerin adaletsizliğinden meydana gelmektedir. Örnek olarak Çin, nüfus bakımından dünyanın en büyük ülkesi sayılıyor. Dünyanın en güçlü ülkeleri arasında yer alır ve büyük sanayi ülkelerinden biridir. Hangi ülke nüfusu büyük olan Çin'i işgal etmeyi düşünebilir veya buna cesaret edebilir?

2-İstatistikler, kadın sayısının erkeklerden daha fazla olduğunu gösteriyor. Her erkeğin bir kadınla evlenmesi, bazı kadınların kocasız kalması anlamına geliyor ve bu da hem kişinin kendisine hem de topluma zarar veriyor:

Kadının başına gelecek zarar; menfaatlerini gözetecek, kendisine barınak ve geçimini sağlayacak, haram arzulardan koruyacak, hoşuna gidecek çocuklar yetiştirecek bir koca bulamamasıdır.

Topluma gelecek zarar gelince, kocasız kalacak olan bu kadının, yoldan saparak fitne ve ahlaksızlık yollarına düşebileceği, zina ve fuhuş bataklığına düşebileceği bilinmektedir. -Allah'tan selamet dileriz- Ahlaksızlığın yayılmasına, AIDS gibi ölümcül hastalıkların ve diğer tedavisi mümkün olmayan bulaşıcı hastalıkların ortaya çıkmasına yol açar. Aileler dağılır, kim olduğunu bilmeyen ve babası tanınmayan çocuklar doğar. Bu çocuklar ne şefkatli bir el ne de onları iyi yetiştirecek sağlam bir akıl bulurlar. Dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi sapıklığa ve kayıplara açık olacaklar, hatta toplumlarından intikam alacaklar ve kim bilir belki de ülkelerinin yok olmasına alet olup sapkın çetelerin liderleri olacaklar...

3- Erkekler, ağır mesleklerde çalıştıkları ve savaşta asker oldukları için hayatlarına mal olabilecek

kazalara karşı savunmasızdırlar, bu nedenle ölüm olasılıkları/oranları kadınlara göre daha fazladır. Kadınlar arasında bu sorunu ortadan kaldırmanın tek çözümü çok eşliliktir.

4- Şehvetleri kuvvetli olan erkekler olduğu için onlara bir kadın yetmez. Eğer çok eşlilik konusu yasaklanırsa ve kendilerine sadece bir kadınla yetinmeleri söylenirse çok büyük zorluklarla karşı karşıya kalırlar ve belki de arzularını haram yollardan sağlamaya çalışırlar.

Ayrıca kadın her ay adet görür ve doğum yaparsa kırk gün boyunca doğum sonu kanaması yaşar, dolayısıyla erkek eşiyle ilişkide bulunamaz. Çünkü adet döneminde veya doğum sonrası ilişkide bulunmak haramdır ve zararı tıbbi olarak kanıtlanmıştır... Böylece çok eşlilik, kişi adaleti yerine getirebildiği takdirde caizdir.

5-Çok eşlilik sadece İslam dininde değil önceki kavimlerde de biliniyordu ve bazı peygamberler birden fazla kadınla evliydi. Nitekim Süleyman a.s'ın doksan kadını vardı. Bazısı sekiz, bazısı da beş kadınla evli olan erkeklerin İslam'a geçmesi üzerine Nebi s.a.v onlara dört kadınla evli kalmalarını ve geri kalanlarını ise boşamaları emretmiştir.

6- Kadın kısır olabilir, kocasının ihtiyaçlarını karşılayamıyor olabilir veya hastalığı nedeniyle onunla ilişkiye giremiyor ve koca meşru bir istek olan çocuk sahibi olmayı arzuluyor olabilir. Bu da mübah olan bir şeydir ve başka bir kadınla evlenmenin dışında hiçbir yolu yoktur. Kadının kendisinin bir eş olarak kalmasıyla birlikte, erkeğin başka biriyle evlenmesine izin verilmesi adalettir ve her iki tarafa hayırlıdır.

7- Kadın, erkeğin akrabası olabilir ve onun geçimini sağlayan kimse olmayabilir veya kocası ölmüş bir dul olabilir. Bu durumda erkek onu evine, ilk eşinin yanına ikinci eş olarak almak suretiyle kendisi için en büyük iyiliği yapmış sayılır. Böylece onun iffetini korumakla birlikte nafakasını da üstlenmiş olur. Bu yöntem onu yalnız bırakmaktan daha iyidir.

8-Çok eşliliği gerektiren birtakım meşru maslahatlar vardır: İki aile arasındaki bağları güçlendirme ihtiyacı ya da bir lider ile cemaati veya grubunun bazı üyeleri arasındaki bağları güçlendirme ihtiyacı gibi. Bu amacı gerçekleştiren hususun çok eşlilik ile sonuçlansa bile evlilik olduğuna inanılır.

İtiraz:

Bazıları şöyle itiraz edebilir: Çok eşlilikte aynı evde kumalar olur ve eşler arasında ortaya çıkan rekabet ve düşmanlık evdekilere yani kocaya, çocuklara ve diğerlerine olumsuz etki eder; bu zarardır. Zararın da ortadan kaldırılması gerekir, çok eşliliği önlemek dışında bunu önlemenin yolu yoktur.

İtiraza cevap:

Ailede çatışma ve geçimsizlik tek eşin varlığı ile ortaya çıkabileceği gibi birden fazla eşin varlığı ile ortaya çıkmayabilir de. Tek eşle yaşanabilecek bu çatışma her ne kadar zarar ve kötülük olarak kabul edilse de bu zarar, birçok iyiliğin içine gömülmüş sayılır ve kaybolur. Nitekim hayatta ne saf kötülük ne de saf iyilik vardır. İyiliği çok olan, kötülüğü az olana tercih edilir. Böylece çok eşliliğin caizliği konusunda da bu kanun alınmış ve uyulmuştur.

Ayrıca her eşin şer'i olarak bağımsız konut hakkı vardır ve koca, eşlerini aynı evde yaşamaya zorlayamaz.

Başka bir itiraz:

Erkeklerin çok eşliliğine izin veriyorsanız neden kadınlara da çok eşliliğe izin vermiyorsunuz?

Bu itiraza cevap:

Bir kadının birden fazla kocaya sahip olma hakkının verilmesi ona fayda sağlamaz; aksine onun statüsünü ve itibarını zedeler, çocuğunun soyu karışır ve kaybolur. Çünkü anne; neslin oluşum deposudur ve bu oluşum birden fazla erkeğin suyundan olamaz, aksi takdirde çocuğun nesepleri kaybolur. Çocuğun yetiştirme sorumluluğu kaybolur, aile parçalanır ve çocuklarla babaların bağları kopar. Aynı şekilde bu İslam'da caiz olmadığı gibi kadının, çocuğun ve toplumun menfaatine değildir. (El Mufassal fi Ahkam el Mer'a c. 6 s.290)

En iyisini Allah bilir.